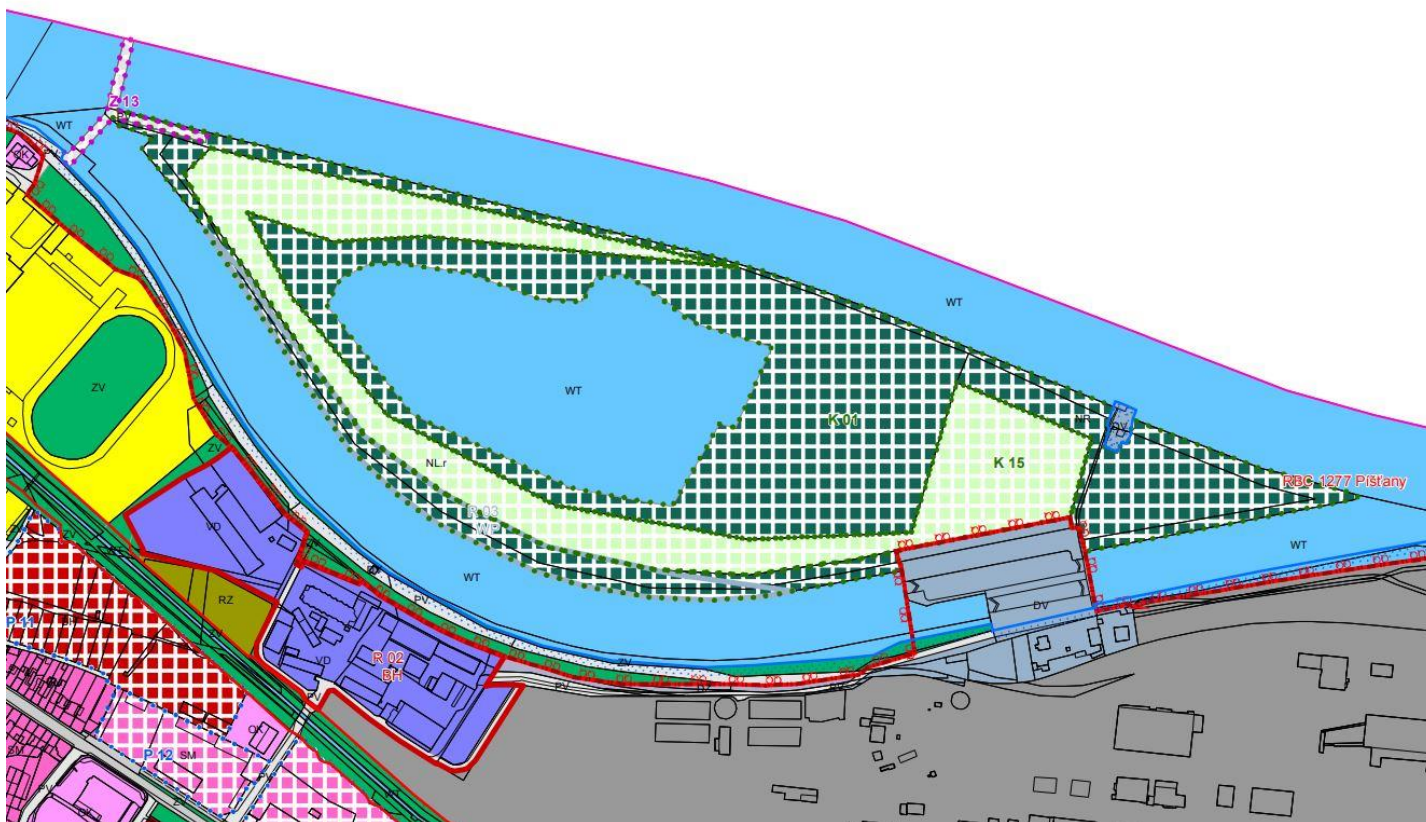

ÚVOD, ŠIRŠÍ SOUVISLOSTI

Řešený lesní porost se nachází na Havraním ostrově při severním okraji města Lovosice na řece Labe. Porost je tvořen jedním velkým komplexem společenstev, avšak na východní hranici ostrova se nachází rozlehlá zatravněná plocha s výskytem mohutných solitérních stromů. Jedná se o velmi hodnotné území z pohledu mykologického a entomologického. Ostrov je také velmi hojně osídlen ptactvem, které zde hnízdí (nejen v korunách stromů, ale také na zemi). Z hlediska územního plánu se zalesněná plocha dělí na plochy **NR** – plochy smíšené nezastavěného území – krajinné s rekreačním využitím a na plochu **NL.r** – plochu lesní s funkcí rekreační nepobytovou. Asi 1/3 ostrova se nachází v aktivní záplavové oblasti řeky Labe.

Tyto plochy zeleně mají mimořádně vysoký rekreační potenciál a současně mimořádně vysokou biologickou hodnotu, což je dáno především pestrostí druhové skladby dřevin a na to navazující pestrosti biotopů. Část porostů, tvořících tyto lesní komplexy vykazuje snížený dendrologický potenciál, vedoucí až do stádia rozpadu porostní struktury. Pro zpřístupnění ostrova rekreačním účelům je nutné z provozně bezpečnostních důvodů provést stabilizační řezy stávajících dřevin. Západní část ostrova je navržena k řízené sukcesi vzhledem k výskytu chráněných druhů a hnízdění ptáků.

METODIKA STANOVENÍ DENDROLOGICKÉHO POTENCIÁLU DŘEVIN V KRAJINÁŘSKÉ PRAXI

Obsah klíčových pojmů – odborná terminologie vznikla převzetím a následnou transformací odborných pojmů lesnické terminologie. V rámci překládané metodiky se jedná především o obsah níže uvedených pojmů:

Porost dřevin

je termín, který je nejen odbornou veřejností chápán jako pojem mnohovýznamový. Jeho konkrétní obsah lze uspokojivě vysvětlit pouze ve vztahu ke konkrétnímu oboru lidské činnosti. Z hlediska teorie vegetačních prvků (pro potřeby krajinářské architektury) je definován jako primární, kombinovaný vegetační prvek. Jedná se o seskupení stromů zpravidla i s dalšími vegetačními prvky. Typickou vlastností bývá složitější prostorová (horizontální i vertikální) struktura. Soubory stromů jsou často uspořádané do porostních etáží a vytváří zcela typické porostní prostředí. Jedinci vytvářející interiér porostu zaujímají zpravidla větší korunový prostor vegetačního prvku než jedinci v porostním okraji. Uvedené charakteristiky vymezují tento vegetační prvek vůči skupině stromů – mají tedy význam především při klasifikaci vegetačních prvků.

PUPFL – pozemek určený k plnění funkce lesa. V katastru nemovitostí je parcela nacházející se na PUPFLu vedena jako lesní pozemek.

Porost dřevin pro potřeby této metodiky je definován následovně:

- Porost dřevin představuje jeden ze základních strukturálních prvků (prostorových jednotek) objektu krajinářské architektury. Konkrétní porost je vymezen svojí typickou funkcí v objektu.
- Každý porost dřevin je identifikován vymezenou hranicí a číselným označením.
- Pro potřebu tohoto projektu jsou porosty členěny na nižší prostorové jednotky – tzv. porostní skupiny.
- Specifického významu nabývá termín „porost dřevin“ v případech, kdy tento je lokalizován na pozemcích PUPFLu.

Porostní skupina

je souborem jedinců (stromů, popř. včetně keřů), který je homogenní v jednom nebo několika základních attributech:

- **zdravotní stav,**
- **pěstební stav,**
- **druhová skladba,**
- **struktura porostní výstavby,**
- **stav kompozice**

Pro účely krajinářské architektury je porostní skupina vymezena uvnitř hranic porostu, jako jeho dílčí část na základě specifické rozrůzněnosti jednoho nebo několika výše uvedených atributů. Pokud není uvnitř porostu zaznamenána specifická rozrůzněnost, porostní skupiny se nevymezují a porost obsahuje pouze jednu porostní skupinu.

V odůvodněných případech je možno vymezit porostní skupinu podle jiného kritéria bez ohledu na homogenitu základních atributů porostní skupiny. Takovým kritériem je zejména:

- **autenticita:** k vymezení porostní skupiny v rámci porostu na základě autenticity zpravidla přistupujeme tehdy, když je autenticita doložena pouze na dílčí ploše uvnitř hranic hodnoceného porostu (např. ve stromovém inventáři, popř. v dochovaném režimu hospodaření) a tato situace si vyžaduje zásadně odlišný management režimu péče.
- **specifická funkce** vedoucí k vymezení porostní skupiny je taková doplňková funkce porostu, která se odlišuje od primární funkce vedoucí k vymezení konkrétního porostu jako jednotky prostorového rozdělení. Tato specifická funkce je naplňována pouze na dílčí části tohoto porostu a má zpravidla lokální význam vztažený ke konkrétnímu jevu (např. bok průhledu, doprovod stavebního objektu, doprovod prvku vybavenosti apod.), vyžadující zásadně rozdílný management režimu péče.
- **terénní situace** – je zohledněna zejména rozdílná sklonitost terénu, popř. rozdílná provozní prostupnost terénu
- **stupeň narušení porostní struktury**, popř. stupeň rozpadu porostní struktury vede k vymezení porostní skupiny zpravidla v těch případech, kdy je porostní struktura narušena nebo rozpadlá pouze na dílčí části tohoto porostu a má zpravidla lokální význam. Tento stav však vyžaduje zásadně rozdílný management režimu péče.

Porost a porostní skupina v pojetí lesního hospodářského plánování

nemají totožný obsah a vymezení jako porost a porostní skupina dle této metodiky. Termíny porost a porostní skupina v případech, kdy jsou tyto lokalizovány v objektu krajinářské architektury na pozemcích určených k plnění funkce lesa (PUPFL) nabývají specifického významu.

- V tomto případě je pod pojmy porost a porostní skupina akceptován jejich oborový lesnický význam, kdy porost je základní jednotkou trvalého rozdělení lesa a porostní skupina je nejnižší jednotkou prostorového rozdělení lesa, zohledňující aktuální možnosti lesnického hospodaření a je jeho základní strukturální součástí.
- Hranice porostu v pojetí lesního hospodářství je považována za hranici trvalého rozdělení lesa.
- Hranice porostní skupiny je vymezena v průběhu zpracování lesního hospodářského plánu jako dočasná hranice rozdělení lesa na základě časové úpravy (dle věku dřevin hlavní etáže).
- V případě takto vymezené porostní skupiny se jedná o nejnižší provozní jednotku, pro kterou je vypracována podrobná směrnice lesního hospodářského plánu.

Část porostní skupiny na PUPFLu. Porostní skupina v pojetí lesního hospodářského plánování je pro potřeby krajinářské architektury zpravidla členěna na dílčí části porostní skupiny, které jsou homogenní v jednom nebo několika následujících attributech: zdravotní stav, pěstební stav, druhová skladba, struktura porostní výstavby, stav kompozice.

- Takto vymezené dílčí části porostní skupiny jsou obsahem a vymezením totožné s termínem porostní skupina dle této metodiky.
- Z důvodu kompatibility obou oborů jsou při vymezování dílčích částí porostních skupin na pozemcích PUPFLu veškeré dílčí části porostních skupin vymezeny výhradně uvnitř hranic jednotek prostorového rozdělení.
- Pokud se na lesním pozemku nachází porostní situace charakterizovaná totožnou homogenitou jednotlivých atributů a je přes ni vedena linie dočasného nebo trvalého rozdělení lesa, je to důvod pro vymezení samostatných dílčích částí porostních skupin s totožným popisem, zatímco na ploše mimo PUPFL by v takovém případě byla vymezena pouze jedna porostní skupina.

Popis porostní skupiny v textové části průvodní zprávy:

Pro porostní skupinu je v textové části průvodní zprávy vypracována samostatná popisná tabulka označená identifikačním kódem porostní skupiny.

Popisná tabulka shrnuje objektivně zjištěné informace o aktuálním stavu porostní skupiny v souvislosti se znalostí pěstebního cíle, popř. kompozičního záměru. Pěstební cíl, popř. kompoziční záměr je ve všech případech konfrontován s doporučeným managementem ochrany a rozvoje biotopů.

Popisná tabulka obsahuje následující charakteristiky:

- Základní slovní popis – vyjadřuje příslušnost porostní skupiny ke konkrétnímu porostu a uvádí důvody, kvůli nimž byla vymezena.
- Popis pěstebního stavu – zahrnuje komentář popisující podrobnou strukturovanou informaci o stavu hodnocených atributů na úrovni:
 - Druhová skladba
 - Časová úprava
 - Prostorová úprava
 - Pěstební využitelnost jednotlivých dřevin v etážích
 - Popis stavu kompozice – zahrnuje především slovní komentář.
 - Doporučená managementová opatření
 - Stanovení potenciální možnosti využití – zahrnuje především slovní komentář.

Upřesňující informace k popisu pěstebního stavu

Základem popisu pěstebního stavu je strukturovaný komentář shrnující zjištěný aktuální stav determinujících atributů pěstebního stavu. *(Příklad slovního popisu: Kompaktní, víceetážová, smíšená kmenovina s plným vertikálním zápojem a s horizontálním zápojem narušeným hloučkovitým rozpadem nejstarší věkové etáže. Etáž do 1/3 je tvořena pěstebně využitelným zmlazením...).* Pěstební stav je následně vyhodnocen třibodovou klasifikační stupnicí dle následující tabulky:

Stupeň klasifikace		Popis pěstebního stavu
1	pěstební stav vhodný, plně využitelný	Soubor jedinců tvořících vnitřní strukturu porostní výstavby porostu je plně pěstebně využitelný v kontextu naplňování, stabilizace, popř. rozvoje primární funkce porostu, v jehož rámci je porostní skupina vymezena.
2	pěstební stav narušený, podmíněně využitelný	Dílčí část jedinců je ve zhoršeném pěstebním stavu v rozporu s primární funkcí porostu, v jehož rámci je porostní skupina vymezena. Vnitřní struktura porostní výstavby porostu je narušena, popř. ohrožena, ale vzniklou situaci je ještě možno stabilizovat, popř. zlepšit realizací souboru pěstebních opatření.
3	pěstební stav nevhodný, nevyužitelný	Podstatná část jedinců je ve zhoršeném pěstebním stavu v rozporu s primární funkcí porostu, v jehož rámci je porostní skupina vymezena (to znamená, že se jedná o jedince pěstebně nevyužitelné). Vnitřní struktura porostní výstavby porostu je nevratně ohrožena. Vzniklou situaci je ještě možno maximálně dočasně stabilizovat, jinak než přímou obnovou, popř. přestavbou.

Upřesňující informace k popisu stavu kompozice

Základem stanovení stavu kompozice je strukturovaný komentář shrnující zjištěné informace o kompozičním působení porostní skupiny v prostorové struktuře objektu krajinářské architektury. Stav kompozice je následně vyhodnocen třibodovou klasifikační stupnicí dle následující tabulky:

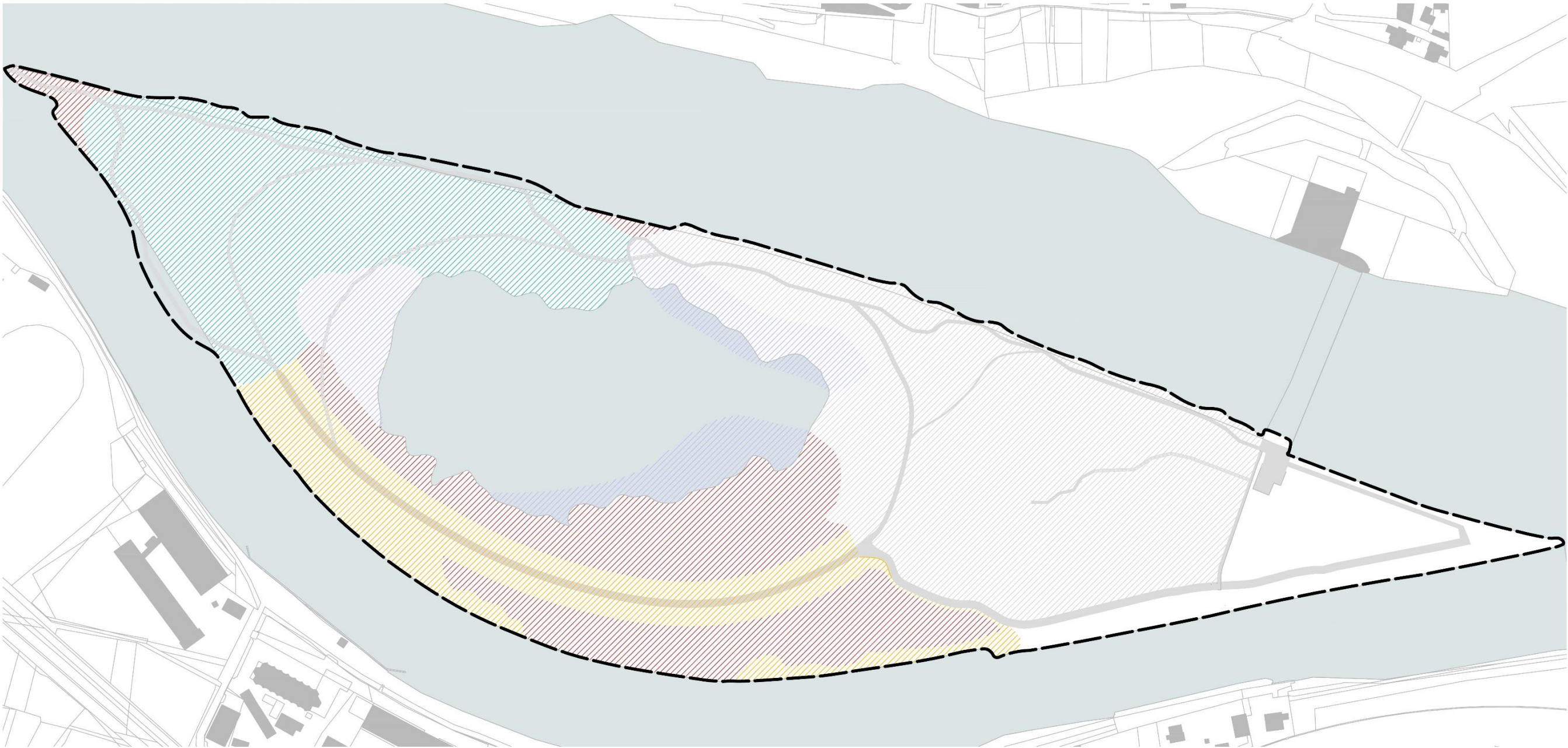
Stupeň klasifikace		Popis kompozičního stavu
1	Kompozice vysoce hodnotná	Rozhodující podíl skladebných prvků porostní skupiny i porostní skupina jako celek se vyznačuje vysokou kompoziční hodnotou.
2	Kompoziční hodnota střední	Dílčí část skladebných prvků porostní skupiny je kompozičně nevhodná, popř. nežádoucí a celková kompozice se tak jeví jako nevýrazná, nebo nečitelná, nebo nejasná, nebo zastřená. Současný stav kompozice však lze zlepšit vhodným managementem.
3	Kompoziční hodnota nízká	Podstatná, popř. rozhodující část skladebných prvků porostní skupiny je kompozičně nevhodná, popř. nežádoucí a celková kompozice se tak jeví jako neujasněná, nebo popřená. Současný stav kompozice nelze zlepšit jinak než přestavbou.

Stanovení dílčích cílů péče o lesní společenstva

Základní strukturovaný komentář, informující o potenciálních možnostech příslušného biotopu a doporučených managementových opatření

Potenciální využití

Základní strukturovaný komentář, který informuje o vyčerpávajícím souboru možností potenciálního využití aktuálního pěstebního a kompozičního stavu porostní skupiny, popř. o možnostech potenciálního využití jednotlivých skladebných prvků popisované porostní skupiny. V závěru je doporučen soubor a rozsah pěstebních opatření a dalších doprovodných opatření vedoucích k naplnění doporučeného managementu péče o stabilizaci a rozvoj biotopů.

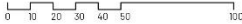

Legenda:

Plochy s rozdílnou intenzitou péče:

- seč 3x ročně
- seč 2x ročně
- seč 1x ročně
- mokřady
- řízená sukcese

- lávky z porostu
- katastr
- betonové cesty
- Labe, jezero
- stávající objekty
- hranice řešeného území

F.A. - ČVUT
Thákurova 9, 186 34 Praha 8

Projekt: Lovosice - realizační projekt

Lokalita: Lovosice

Část: 03_5_vegetace

Obsah: Režim seče, porostní skupina č. 1

Vypracoval: Stojaník Petr

Ved. práce: Dipl. Ing. Tili Rehwaldt

Org.: studio Rehwaldt, FA - ČVUT

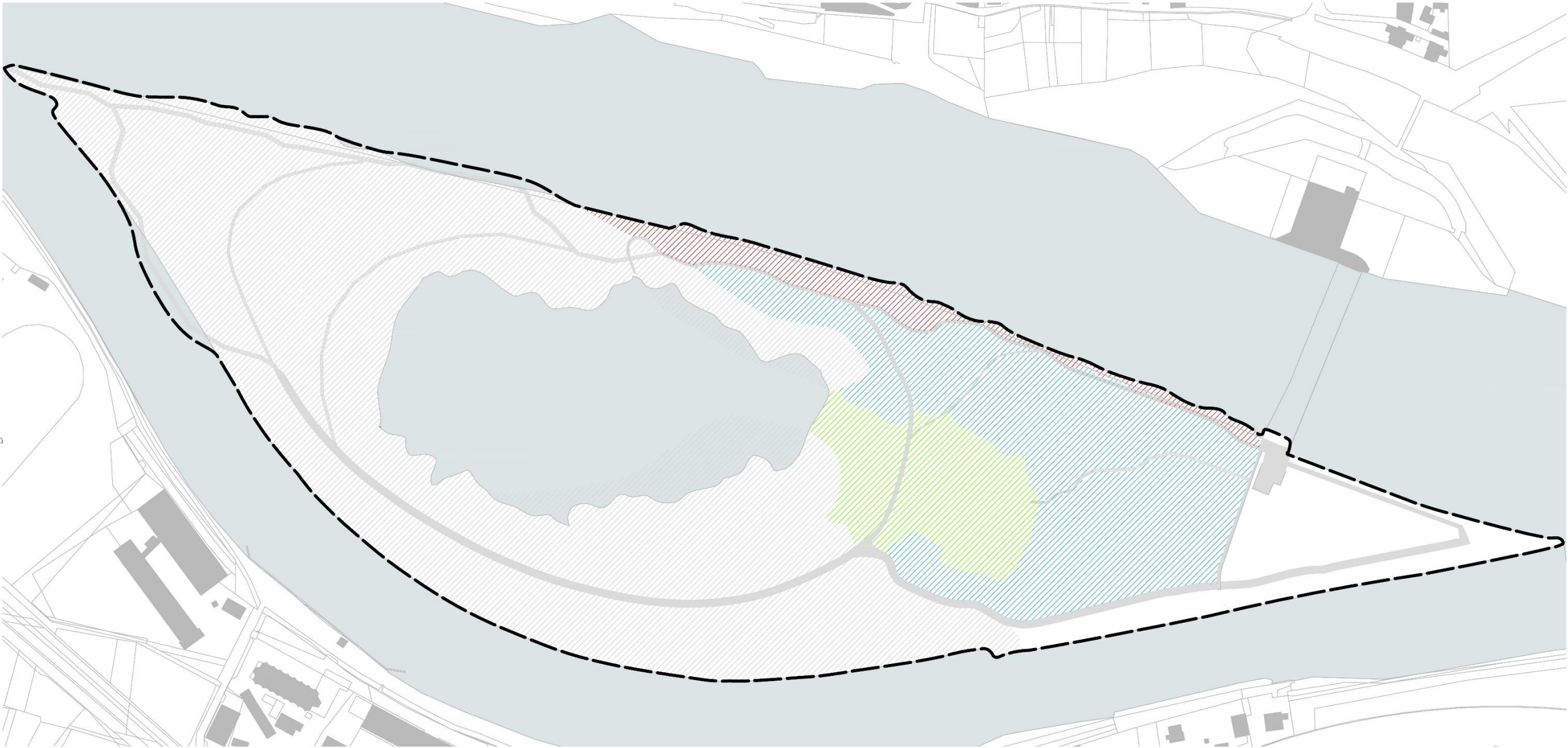
Formát: 4xA4 Měřítko: 1: 2000

Datum: 30. 11. 2020

Podpis:

Číslo přílohy:

Lesní porost č. 1 (8,8 ha)		Popis: • Porost je tvořen rozlehlým komplexem fungujícího biotopu, který je z přírodního hlediska vysoce hodnotný. V rámci řešeného území se v lesním porostu nacházejí převážně taxony Quercus robur, Fraxinus excelsior, Acer campestre, Alnus glutinosa, Populus nigra a Populus tremula. V jižní části ostrova se nachází alej Aesculus hippocastanum v dospělém věkovém stadiu vzrůstu. Porost je do malé míry znehodnocen náletovými dřevinami. Lesní společenstvo se zde ve velké míře samo reprodukuje a proto se zde nacházejí stromy ve všech věkových stádiích vzrůstu. Porost nenese známky rozkladu porostní skupiny, ačkoliv mohutnější stromy jsou ve svém pozdním věkovém stadiu. • Téměř celý porost se nachází ve zřídka zaplavované oblasti Lokalizovaný biotop: Tvrdé luhy nížinných řek
Potenciál 2	Pěstební stav 2	Popis: Stav kosterních dřevin dobrý, ovšem některé vzrostlé stromy potřebují zdravotní a mnohdy i stabilizační řez pro zvýšení provozní bezpečnosti
	Komp. Stav 2	Popis: Celková kompozice nejednoznačná. Snížená kompoziční hodnota v místě aleje. Kompozice aleje zastřena vlivem náletu.
Dílčí cíle péče o lesní společenstva: Zachování či postupné vytvoření věkově i druhově diverzifikovaných přírodě blízkých lesních porostů s nižším zakmeněním a vysokým podílem mrtvého dřeva, umožňujícím rozvoj druhově bohaté saproxylické fauny, kdekoli je to možné také bylinného a keřového, podrostu, vždy s co nejnižším zastoupením nepůvodních druhů; týká se vesměs porostů tvořených převážně stromy. Nutné dbát na podporu potenciálně přirozených druhů. Doporučený managementový přístup k lokalizovanému biotopu: • Z hlediska iniciačních zásahů je třeba počítat s některými zdravotními a stabilizačními probírkami stávajících hodnotných porostů a obnovou dlouhodobě neudržovaných lučních porostů • Navržen management sekání lučních porostů na březích (dělen do několika kategorií z hlediska rekreace a zachování biodiverzity)		
Potenciální využití: <u>Kompoziční záměr:</u> Zvýraznit alejovou porostní skupinu na jižní straně ostrova. Ostatní společenstvo nechat polořízené sukcesi (udržovat provozně bezpečnostní stav stromů v místech navržených lávek). Zajistit trvalou podhlednost. <u>Návrh opatření na úrovni porostní skupiny:</u> • v centrální části mírný zdravotní výběr (zdravotní probírka do 20%) • odstranění vrůstajících náletových dřevin v obvodovém porostním plášti, ale s péčí o cenné bodové nárosty využitelné pro přirozenou obnovu (především dub a topol) • část mrtvého dřeva včetně odřezané dřevní hmoty ponechat na broukoviště ve vymezené části řešeného území		

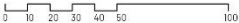

Legenda:

Plochy s rozdílnou intenzitou péče:

- seč 3x ročně
- seč 1x ročně
- řízená sukcese

- lávky z porostů
- katastr
- betonové cesty
- Labe, jezero
- stávající objekty
- hranice řešeného území

FA - ČVUT
Thakurova 8, 198 34 Praha 8

Projekt: Lovosice - realizační projekt
Lokalita: Lovosice
Část: 03_4_vegetace
Obsah: Režim seče, porostní skupina č. 2

Vypracoval: Stojaník Petr
Ved. práce: Dipl. Ing. Till Rehwaldt
Org.: studio Rehwaldt, FA - ČVUT
Formát: 4xA4
Měřítko: 1: 2000

Datum: 30. 11. 2020
Podpis:
Číslo přílohy:

Lesní porost č.2 (6,9 ha)		Popis: • Porost je tvořen rozlehlým komplexem fungujícího biotopu, který je z přírodního hlediska vysoce hodnotný. V rámci řešeného území se v lesním porostu nacházejí převážně taxony Quercus robur, Fraxinus excelsior, Acer campestre, Alnus glutinosa, Populus nigra a Populus tremula a také Robinia pseudoacacia. Lesní společenstvo se zde ve velké míře samo reprodukuje a proto se zde nacházejí stromy ve všech věkových stádiích vzrůstu, ovšem oproti západní části ostrova se zde jedná převážně o výmladku rodu Robinia pseudoacacia. Porost začíná nést známky rozkladu porostní skupiny vlivem většího výskytu náletových dřevin. V této části ostrova se taktéž nachází minimum vzrostlých hodnotných taxonů. Porostní skupina sestává z velké části právě z dospívajících výmladků náletových dřevin. • Téměř celý porost se nachází ve zřídka zaplavované oblasti Lokalizovaný biotop: Tvrdé luhy nížinných řek
Potenciál 2	Pěstební stav 2	Popis: Stav kosterních dřevin špatný, zachované vzrostlé stromy potřebují zdravotní a mnohdy i stabilizační řez pro zvýšení provozní bezpečnosti
	Komp. Stav 2	Popis: Celková kompozice nejednoznačná.
Dílčí cíle péče o lesní společenstva: Zachování či postupné vytvoření věkově i druhově diverzifikovaných přírodě blízkých lesních porostů s nižším zakmeněním a vysokým podílem mrtvého dřeva, umožňujícím rozvoj druhově bohaté saproxylické fauny, kdekoliv je to možné také bylinného a keřového, podrostu, vždy s co nejnižším zastoupením nepůvodních druhů; týká se vesměs porostů tvořených převážně stromy. Nutné dbát na podporu potenciálně přirozených druhů. Doporučený managementový přístup k lokalizovanému biotopu: • Z hlediska iniciačních zásahů je třeba počítat s některými zdravotními a stabilizačními probírkami stávajících hodnotných porostů a obnovou dlouhodobě neudržovaných lučních porostů • Navržen management sekání lučních porostů na březích (dělen do několika kategorií z hlediska rekreace a zachování biodiverzity)		
Potenciální využití: <u>Kompoziční záměr:</u> Společenstvo nechat polořízené sukcesi (udržovat provozně bezpečnostní stav stromů v místech navržených lávek). Zajistit trvalou podhlednost. Vytvořeny přibližně lokalizované zóny s vyšší intenzitou seče. (viz příloha 03_2 – režim seče) <u>Návrh opatření na úrovni porostní skupiny:</u> • v centrální zcela vymýtit náletové dřeviny, při zjištění zdravého jedince ponechat. Tato část je určena jako pobytová louka – je tedy nejintenzivněji udržovaným místem na ostrově. (viz příloha 03_2 – režim seče – 3x ročně) • Ve zbylé části mírný zdravotní výběr (zdravotní probírka do 20-30%) • odstranění vrůstajících náletových dřevin v obvodovém porostním plášti, ale s péčí o cenné bodové nárosty využitelné pro přirozenou obnovu (především dub a topol) • část mrtvého dřeva včetně odřezané dřevní hmoty ponechat na broukoviště ve vymezené části řešeného území (viz příloha 03_2 – režim seče – sukcesní část)		